

**Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ.1.07/3.2.08/03.0035**

OCEŇOVÁNÍ MAJETKU

Osnova

- Právní úprava a obecná pravidla
- Oceňování dlouhodobého majetku
- Odpisování dlouhodobého majetku
- Oceňování technického zhodnocení
- Oceňování zásob při pořízení pořizovací cenou
- Oceňování zásob při pořízení ve vlastních nákladech a reprodukční pořizovací cenou
- Oceňování skladových zásob metodou váženého aritmetického průměru
- Oceňování skladových zásob metodou FIFO
- Oceňování skladových zásob pevnou cenou
- Cenné papíry při pořízení
- Oceňování cenných papírů k rozvahovému dni
- Oceňování cenných papírů v cizí měně
- Oceňování pohledávek

Právní úprava a obecná pravidla

- pořizovací cena
- vlastní náklady
- reprodukční pořizovací cena
- jmenovitá hodnota
- reálná hodnota
- ekvivalence
- zásady vedení účetnictví

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Způsoby oceňování **k okamžiku uskutečnění** účetního případu:

- **pořizovací cena** – cena, za kterou byl majetek pořízen včetně souvisejících nákladů
- **vlastní náklady** – přímé a případně i nepřímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost
- **reprodukční pořizovací cena** – cena, za kterou by byl majetek pořízen v době účtování
- **jmenovitá hodnota**

Způsoby oceňování:

- **reálná hodnota**
  - o tržní hodnota
  - o kvalifikovaný odhad nebo posudek znalce
  - o ocenění podle zvláštních právních předpisů
- **ekvivalence (ocenění protihodnotou)**

Rozdíly vzniklé z ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu a ocenění k okamžiku sestavení účetní závěrky, se účtují:

- **rozvahově** – úprava vlastního kapitálu
- **výsledkově** – ovlivnění výsledku hospodaření

Oceňování dlouhodobého majetku

- dlouhodobý majetek
- vstupní cena
- odpis
- opravná položka
- technické zhodnocení
- dotace

Tři základní skupiny dlouhodobého majetku:

– **nehmotný**

– **hmotný**

– **finanční**

- Dlouhodobý majetek se oceňuje tzv. **vstupní cenou**, která přímo závisí na způsobu pořízení daného majetku, může jí být:
- **pořizovací cena** – zejména v případě majetku pořízeného koupí a její součástí jsou i vedlejší náklady spojené s pořízením a uvedením majetku do užívání
- **reprodukční pořizovací cena** – např. u majetku nově zjištěného při inventarizaci
- **vlastní náklady** – majetek vytvořený vlastní činností

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Odpisování dlouhodobého majetku

- dlouhodobý majetek
- vstupní cena
- odpis
- opravná položka
- technické zhodnocení
- dotace

Dvě základní techniky odpisování:

- časové odpisy
- výkonové odpisy

Druhy daňových odpisů:

rovnoměrné (lineární)

- časové
  - standardní
  - navýšené v prvním roce odpisování
- výkonové

zrychlené (degresivní)

Oceňování technického zhodnocení

- Oprava
- údržba
- technické zhodnocení
- zvýšená vstupní cena

V průběhu používání dlouhodobého majetku vzniká často potřeba různých zásahů do majetku. Ty mohou mít charakter **údržby, různých oprav nebo technického zhodnocení.**

Za technické zhodnocení považujeme výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, které převýšily hranici stanovenou ZDP (viz §33 ZDP). Podstatné, pro rozlišení technického zhodnocení od opravy je skutečnost, zda došlo k rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku, ke změně účelu nebo technických parametrů. Za technické zhodnocení mohou být tyto výdaje považovány i v případě, že nepřesáhnou hranici stanovenou ZDP, ale subjekt se tak rozhodne. Výdaje je nutné sledovat souhrnně u jednotlivého majetku za zdaňovací období. To platí pro hmotný majetek.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Oceňování zásob při pořízení pořizovací cenou

- materiál
- zboží
- nedokončená výroba
- polotovar
- výrobek
- skladní karta
- pořizovací cena
- evidence zásob

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zásoby můžeme dělit podle různých hledisek, ale nejčastěji rozlišujeme **podle způsobu pořízení zásoby**:

- **nakupované**
  - materiál
    - suroviny; pomocné látky
    - provozní látky; náhradní díly
    - obaly; hmotný majetek s cenou pod stanovený limit pro dlouhodobý majetek
    - movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a méně
  - zboží
- **vytvořené vlastní činností**
  - nedokončená výroba; polotovary; výrobky
- **zvířata**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Oceňování zásob při pořízení ve vlastních nákladech a reprodukční pořizovací cenou

- **přímé náklady**
- **vlastní náklady**
- **kalkulace**
- **vnitropodnikové účetnictví**
- **reprodukční pořizovací cena**

Ve vlastních nákladech se oceňují zásoby vytvořené ve vlastní režii, vlastní činností. Toto ocenění může být stanoveno jako:

- **přímé náklady** (přímý materiál, přímé mzdy a ostatní přímé náklady)
- **vlastní náklady výroby** (přímé náklady a výrobní režie)
- **vlastní náklady výkonu** (vlastní náklady výroby a správní režie)

Účetní standardy určují subjektu požadavek na vnitropodnikové účetnictví zajistit průkazné podklady o výkonech vytvořených vlastní činností, a to zejména:

- **o stavu a změně jejich stavu**
- **pro jejich aktivaci**
- **pro jejich ocenění**

Oceňování skladových zásob metodou váženého aritmetického průměru

- klouzavý vážený aritmetický průměr
- prostý vážený aritmetický průměr

Tři možné varianty ocenění zásob při vyskladnění, a to:

- **metodou váženého aritmetického průměru**
- **metodou FIFO**
- **metodou pevné ceny**

Podle frekvence výpočtu váženého aritmetického průměru rozlišujeme:

- **klouzavý vážený aritmetický průměr**
- **prostý vážený aritmetický průměr**

Oceňování skladových zásob metodou FIFO

- metoda FIFO
- metoda LIFO

Metoda FIFO patří mezi metody oceňování zásob při vyskladnění.

Její název je zkratkou anglického názvu „**first in, first out**“, neboli „první do skladu, první ze skladu“.

Samotný název zjednodušeně vyjadřuje podstatu této metody, kdy zásoby pořízené jako první jsou také první vyskladněny. Pochopitelně to znamená evidenční vyskladnění, fyzicky nemusí být zásoba evidována zvlášť podle data pořízení.

Kromě metody FIFO, existuje též **metoda LIFO**.

Jedná se opět o zkratku anglického názvu „last in, first out“, tedy „poslední do skladu, první ze skladu“.

Tato metoda není povolena českými účetními předpisy.

Oceňování skladových zásob pevnou cenou

- pevná cena
- odchylka
- vedlejší náklady pořízení
- koeficient

Samotná evidence probíhá na třech analytických účtech, konkrétně na analytických účtech pro

- **pevnou cenu**
- **odchylku** – rozdíl mezi skutečnou (fakturovanou) cenou a pevnou cenou
- **vedlejší náklady pořízení**

Při pořízení se cena jednoduše rozdělí na výše uvedené analytické účty. V momentě vyskladnění, dojde nejprve k vyskladnění v pevné ceně na příslušném analytickém účtu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Následně je třeba také tzv. **rozpustit příslušnou odchylku a vedlejší náklady**. Postup výpočtu si účetní jednotka určuje ve vnitřní účetní směšnici. K výpočtu částky odchylky, kterou je třeba rozpustit, slouží např. **koeficient**, jehož vzorec můžeme definovat jako:

$$K = \frac{\text{Počáteční stav odchylek} + \text{přírůstek odchylek}}{\text{Počáteční stav zásob} + \text{přírůstek zásob}}$$

Cenné papíry při pořízení

- majetkové účasti
- dluhové cenné papíry
- ostatní cenné papíry
- pořizovací cena cenných papírů

Dlouhodobý finanční majetek – časový horizont přesahuje 12 měsíců.

- Majetkové účasti
- Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
Realizovatelné (ostatní) cenné papíry a podíly

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Krátkodobý finanční majetek – časový horizont nepřesahuje 12 měsíců

- Cenné papíry k obchodování
- Dluhové cenné papíry držené do splatnosti se splatností do 12 měsíců
- Cenné papíry emitované účetní jednotkou Realizovatelné (ostatní) cenné papíry

Oceňování cenných papírů k rozvahovému dni

- reálná hodnota
- ekvivalence
- tržní hodnota

Metody ocenění:

- reálnou hodnotou
- ekvivalencí
- v původních pořizovacích cenách

Oceňování cenných papírů v cizí měně

- pevný kurz
- denní kurz
- kurzový rozdíl

Oceňování pohledávek

- **krátkodobé pohledávky**
- **dlouhodobé pohledávky**
- **pohledávky podle osoby věřitele**
- **ocenění k rozvahovému dni, opravné položky**

Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky:

- **Krátkodobé pohledávky**
  - Doba splatnosti je kratší než 1 rok
- **Dlouhodobé pohledávky**
  - Doba splatností přesahuje 1 rok

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podle **osoby dlužníka** je možné pohledávky dále dělit na pohledávky:

- z běžných obchodních vztahů
- vůči státu
- vůči zaměstnancům
- vůči společníkům, akcionářům, ke sdružení, k řízeným a ovládaným společnostem atd.
- jiné pohledávky (např. manka a škody, emitované dluhopisy)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použitá literatura

CHALUPA, R. et al. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2013*. 11., aktualizované vydání. Ostrava.: ANAG, spol. s r. o., 2013. ISBN: 978-80-7263-771-3.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1. 1. 2013*. Praha.: GRADA Publishing a.s., 2013. ISBN: 978-80-247-4643-2.

RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka 2013*. 13., aktualizované vydání. Ostrava.: ANAG, spol. s r. o., 2013. ISBN: 978-80-7263-793-5.

ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 12. 12. 1991 o účetnictví. In: *Portál veřejné správy České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2013-09-19]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=563~2F1991&part=&name=&rpp=15#seznam>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ